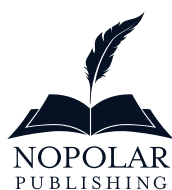


YEONMI PARK

**MEDAN TID
ÄNNU ÄR**





Copyright © Yeonmi Park, 2023

Utgiven i Sverige av Nopolar Publishing 2024

Först utgiven i USA av Threshold Editions 2023

Originalalets titel: *While Time Remains*

Översättare: Thérèse Wijk, Nuanxed

Omslagsdesign: Björn Nordquist

Omslagsfoto av Yeonmi Park: Chad Griffith

Prepress: Whip Media

Tryckt hos ScandBook, Falun, Sverige 2024

Första upplagan

ISBN 9789198858617

First published in USA 2023 by Threshold

Editions, a Division of Simon Schuster, Inc.

Published in Sweden by Nopolar Publishing 2024

by arrangement with Ulf Töregård Agency AB.

INNEHÅLL

Förord	9
Prolog	15
INLEDNING – Amerikanska jävlar	23
DEL I – FÖRVIRRINGENS FÖRENTA STATER	41
1. Vilse i the Big Apple	43
2. Lady Columbias fall	55
3. Illusionen om en trygg plats	65
4. Elitens hyckleri	75
DEL II – PÅ VÄG MOT RUINENS BRANT	95
5. Värderingar på tillbakagång	97
6. Offerroll och förtryck	109
7. Strukturellt våld i den blåsigaste staden	127
8. Det som är ditt är mitt	141
DEL III – FRIHETENS BRÄCKLIGHET	155
9. Cancelkulturens terror	157
10. Folkrepublikens kedjor	167
11. Verklig tyranni och verklig frihet	179
12. Frihetens betydelse	191
EPILOG – Ljusets krigare	203
Författarens tack	212

*Yeonmi-ya,
tigrar efterlämnar en päls,
och människor efterlämnar ett namn,
gör ditt aktat och bestående.*

– MIN FAR

PROLOG

DEN 4 OKTOBER 1993 föddes jag i mörker.

Under det föregående halvseklet hade den nordkoreanska regimen lyckats upprätthålla illusionen om socialistisk "självförsörjning" bara tack vare sovjetisk välgörenhet. När Sovjetunionen upplöstes 1991 upphörde stödet. Importen av pengar, varor och energi till Nordkorea kollapsade. Sedan kom översvämningarna. Landets odlingsbara mark, som inte ens under optimala förutsättningar räckte till för att livnära 21 miljoner invånare, översvämmades. Även kolgruvorna som drev landets magra elförsörjning fylldes med vatten. Hösten 1993, i det hus där jag föddes, hade mörkret redan kommit. Hungersnöden var på väg.

Juche är den nordkoreanska statens officiella religion och politiska ideologi, och enligt den är Nordkorea självförsörjande eftersom landet styrs av en enda ledare. I själva verket är det ett av de minst självförsörjande länderna i världen. Det skulle inte ha existerat utan hjälp från Moskva under kalla kriget, precis som det numera inte kan existera utan hjälp från Beijing. Utan någon egentlig erfarenhet av att producera eller distribuera tillräckligt med livsmedel för att föda sin befolkning, var det nästan oundvikligt att regimen skulle bli ansvarig för en ödesdiger svältkatastrof. Ledningen hade ingen aning om hur den skulle reagera.

Regeringen i Pyongyang kunde inte komma på ett ransoneringsförfarande som hade någon förankring i verkligheten. Kampanjen "ät två måltider om dagen", där två måltider om dagen skulle tilldelas enskilda nordkoreaner i enlighet med deras lojalitet mot regimen, uppfanns för att förmedla illusionen av att

nordkoreanerna vanligtvis var vana vid tre måltider. För att förbereda landet förbjöd regeringen, som inte hade några planer på att livnära sitt folk, orden *svält* och *hunger* och kallade officiellt den kommande nöden för ”Den mödosamma marschen”.

När jag var fem år gammal hade upp till tre och en halv miljoner nordkoreaner dött av svält. Ingen vet den faktiska siffran – och det är sannolikt att ingen någonsin kommer att göra det – eftersom ingen registrerade dödsfallen.

Jag föddes i Ryanggang-provinsen, i Hyesan vid Yalufloeden som skiljer Nordkorea från Kina. Även om Hyesan styrdes av schweizare eller japaner skulle det vara bergigt, torrt och iskallt. Under Kim-familjen är regionen en ödemark.

Mörkret i Hyesan är totalt. Det är inte bara avsaknaden av ljus, elektricitet och mat. Det är avsaknaden av värdighet, en fristad och hopp.

Mörker i Hyesan är jakten efter kackerlackor och trollsländor att äta på vägen till skolan för att inte tappa koncentrationen på grund av hunger under lektionerna, där läraren leder barnen i sånger med titlar som ”Ingenting att avundas”. Det är att bevittna offentliga avrättningar på vägen hem. Det är att se sina föräldrar och grannar föras bort av polisen för att ha fångat insekter och samlat växter för att kunna ge sina barn något att äta. Det är att se myndigheterna ta det lilla som växer på kollektivjordbruken till ”statens ära”. Det är evig natt.

Natten till den 30 mars 2007, när jag var tretton år gammal, flydde jag från Nordkorea till Kina. Jag flydde inte för att söka frihet eller trygghet. Jag flydde på jakt efter en skål ris.

ÄNDA SEDAN DESS har jag alltid sagt att det bästa som någonsin hänt mig är att jag föddes i Nordkorea. Det är naturligtvis, i bokstavlig mening, det allra *värsta* som kan hända någon. Men nu

när jag ser tillbaka på det från det avstånd som utgör nästan halva mitt liv, från min lägenhet i Chicago, gav den delen av min uppväxt mig en uppskattning för den mänskliga existensen som jag inte är säker på att jag skulle ha fått någon annanstans.

Det är inte bara de grundläggande sakerna i vardagen – näringsrik mat, rent vatten, ljus, värme, en säng att sova i – som jag nu betraktar som små mirakel. Jag känner en djup uppskattning och vördnad för mänsklig frihet i sig: rätten att existera, förmågan att tänka, älska, gå eller sitta utan att kasta en blick över axeln, att ta två andetag i följd utan att de avbryts av rädsla. Jag känner att jag har en särskild förmåga till tacksamhet nu, och det har jag den sextonåriga mardröm som var mitt tidigare liv att tacka för. På ett konstigt sätt betraktar jag faktiskt den tiden som en välsignelse.

Jag säger sexton år, för under de första två åren efter att min mor och jag korsat den frusna floden Yalu in i Kina förlängdes vår mardröm. Vi fann vår skål med ris, men den kostade oss nästan våra liv. Som jag skildrade i min första bok, *För att kunna leva*, var vi slavar under de tjugotre månader vi var i Kina – innan vi reste genom Gobiöknen för att till slut hamna i säkerhet i Sydkorea. De människor som hjälpte oss att korsa floden från Nordkorea var människohandlare, och när de väl hade fått oss till Kina sålde de oss som handelsvaror. Under de åren fick vi tjäna som personlig kroppslig egendom åt kinesiska bönder som betraktade nordkoreanska kvinnor som redskap för sex och våld. De gav oss ris att äta, men av skäl som inte var mer dygdiga eller medkännande än anledningen till att nordkoreanska fångelser ger fångar välling.

Det var i Kina jag lärde mig hur den nordkoreanska regimen kunde klara svälten och, fram till skrivande stund, fortsätta att utsätta miljontals människor för vad Förenta nationerna har beskrivit som ”en modern förintelse”. Samma regim som övervakar

1,4 miljarder kineser, som kontrollerar nästan varje aspekt av deras liv, och som har gjort verkliga framsteg i utplåningen av de tibetanska och uiguriska folken, låter familjen Kim kontrollera Pyongyang. Det kinesiska kommunistpartiet har sedan länge ersatt Sovjetunionen som den främsta möjliggöraren av den moderna förintelsen. Medan jag var i Kina började jag, utan att veta bättre, tro att hela världen inte var något annat än variationer på samma nordkoreanska teman: rädsla, kyla, övergrepp, förtvivlan.

Det var bara en gång i mitt liv som jag nästan förlorade styrkan att ta mig igenom det – och det var efter jag hade lämnat Nordkorea. Det var i Kina.

I SYDKOREA 2009 fick jag min första smak av frihet. Där träffade jag kristna missionärer som arbetade över hela världen, och fyra år senare bjöd de med mig på en resa till platser som jag knappt hade hört talas om: Tyler i Texas och Atlanta i Georgia. Fylld av reslust tackade jag ja till deras inbjudan. Jag var nitton år gammal och åkte till Amerika.

Och jag blev frälst.

Det finns ett antal platser som är mer spektakulära i verkligheten än i sagan. Den stora pyramiden i Giza. Taj Mahal. Sixtinska kapellet. Detsamma gäller sällan för länder som helhet. De flesta samhällen har fundamentala myter – nationella ursprungsberättelser – som tjänar vissa interna politiska syften eller signalerar en viss bild till omvärlden. Men de uppdiktade historierna återspeglar inte alltid verkligheten, åtminstone inte för utomstående. Frankrikes engagemang för *broderskap* är till exempel inte omedelbart uppenbart för besökare i Paris.

USA är fortfarande det enda land som för mig är ännu mer storlaget i verkligheten än dess rykte. Det är inte bara vänligheten: människor som utstrålar självförtroende och öppenhet eftersom

de lever, tror och älskar som de vill. Det är känslan av *spänning*, av dynamik, en viss elektricitet i luften och i de personliga möttena. Jag tänkte att det här helt klart var ättlingarna till dem som avskaffade imperialismen och slaveriet, som besegrade fascismen och kommunismen, som uppfann film och jazz, utrotade sjukdomar, skapade internet och landade på månen. Jag visste då att jag ville leva med dem, kalla dem vänner och familj – till och med bli en av dem, om jag kunde.

I januari 2022 kunde jag det. Jag blev amerikansk medborgare. Ibland måste jag nypa mig i armen för att påminna mig om att det är sant. Jag hade aldrig kunnat föreställa mig att jag skulle få njuta av den frihet och personliga autonomi som jag har i USA. Det enkla faktum att jag skrev den här boken med hjälp av enbart mina minnen, mitt samvete och mitt perspektiv – utan censur eller hot om rättsliga påföljder – är ett bevis på det amerikanska livets mirakel.

IMPULSEN TILL ATT skriva den här boken kom från något som hände mig i Chicago sommaren 2020, när jag blev misshandlad och rånad mitt på ljusa dagen framför ögonen på mitt lilla barn. Åskådarna som såg det hända vägrade ingripa på grund av min och förövarnas hudfärg. Jag beskriver händelsen detaljerat i kapitel sju. I samband med denna avgörande upplevelse insåg jag två saker som fick mig att vilja skriva de sidor du nu håller i din hand: för det första att många av mina amerikanska landsmän har förlorat förmågan att uppskatta landets prakt på det sätt jag gör, och för det andra att en del av dem inte känner igen vissa hot på samma sätt som jag.

När jag säger till mina amerikanska vänner och kollegor att en viss utveckling i Förenta staterna påminner mig om Nordkorea brukar de sänka blicken och le. När jag klargör att jag naturligtvis

inte syftar på livskvaliteten eller regeringssystemet, utan på att institutionerna kontrolleras av en liten grupp människor som är angelägna om att straffa oliktankande, tittar de fortfarande bort i generad förlägenhet. Människor som inte har några problem med att tro att jag kunde fly och återhämta mig från tretton års hjärntvätt, verkar också tro att jag på några få år har fallit offer för indoktrinering från extremhögern. Och det är min poäng.

Höger är ett av de skällsord som jag förstod först efter att ett antal av mina amerikanska landsmän använt det i ett gemensamt och ibland framgångsrikt försök att trakassera och censurera mig. Jag har lärt mig, åtminstone i det sammanhanget, att det inte syftar på en uppsättning sociala och ekonomiska preferenser inom det politiska spektrumet. Det betyder illojal – illojal mot den finansiella, politiska och kulturella elitens smak, åsikter, värderingar och preferenser. De lägre klassernas och arbetarklassens illojalitet mot den härskande klassen.

Om de omständigheterna påminner mig om aspekter av Nordkorea, där jag växte upp och du (troligtvis) inte gjorde det – gör det mig då till anhängare av extremhögern?

Jag har ärligt talat ingen aning, eftersom höger och vänster är kategorier som inte har hjälpt mig att förstå mycket om mitt nya hemland. Jag ser begreppen som föråldrade termer som förlorade sin förklaringskraft någon gång innan jag kom till USA 2013. Begrepp som bara överlever som verktyg för social organisering, utövad av oligarker, eliter och politiker för att kontrollera gränserna för vad som anses acceptabelt. Det här innebär att jag inte har något ideologiskt engagemang för Demokraterna eller Republikanerna, för liberaler eller konservativa, eller för yttervänstern eller ytterhögern i den mån de existerar på något meningsfullt sätt.

Vad jag är engagerad i är en enväldig ideologi om individuella

rättigheter och frihet av det slag som Thomas Jefferson och Martin Luther King Jr önskade. Jag är också fast besluten att motsätta mig alla begränsningar av den friheten, vilket är anledningen till att jag använder min kunskap om och erfarenhet av Nordkorea för att belysa – inte överdriva – hoten mot friheten i Amerika. Och jag ser verkligen hot vid horisonten.

Därför skrev jag denna bok. För att jag flydde från helvetet och vandrade genom öknen på jakt efter frihet, och fann den. För att jag tog mig till det förlovade landet, och fick en son, vars första andetag var som amerikansk medborgare. För att jag inte vill att något ont någonsin ska drabba mitt nya hem. För att jag vill – jag kräver – att vi inte ger vika för mörkret.

För att jag behöver din hjälp att rädda vårt land, medan tid ännu är.

INLEDNING

AMERIKANSKA JÄVLAR

KLASSRUMMET ÄR KALLT och förfallet. Det luktar av veden som förvandlas till vit aska i den öppna spisen i ena hörnet av rummet. Väggan ovanför eldstaden är svartmålad, och när veden faller sönder knäpper och knastrar det i den glödande kolen. Jag är nästan omöjlig att skilja från mina två dussin klasskamrater som sitter hopträngda på betonggolvet för att hålla värmen. Vi är alla klädda i identiska, slitna vinteruniformer. Några av oss är hungriga, andra är utsvultna. Några kämpar för att hålla sig vakna, deras ögon rullar uppåt så att ögonvitorna syns och deras huvuden faller när de nickar till.

Bättre att sova än att vara vaken och hungrig, tänker jag.

Jag sitter ytterst i den bakersta raden – längst bort från elden – med andra barn som anses misslyckade. *Varför kan jag inte vara en bättre elev, frågar jag mig själv, och få sitta längst fram?* Jag blundar, knyter nävarna och hoppas att min önskan ska gå i uppfyllelse så att läraren flyttar mig längst fram, närmare värmen. Jag öppnar ögonen, men jag är fortfarande kvar längst bak. Jag vet naturligtvis varför: jag är dålig på att studera. Jag har ofta ingen aning om vad min lärare och mina klasskamrater talar om. Historia är omöjligt att memorera, matematik är som ett främmande språk.

Det enda sättet att kompensera för att man är en dålig elev är att överskrida kaninskinnskvoten. Varje elev måste leverera fem

pälsar per termin, till synes åt arméns vinteruniformer, men i själva verket säljer skoladministratörerna dem – och att svara på frågor om vårt ”socialistiska paradiset” med en glödande, nästan hysterisk passion. Inte heller de sakerna är jag duktig på.

”Park Yeonmi!” Lärarens hårda ton väcker mig ur min dvala.

”Ja, magistern?” svarar jag. En rysning går längs min ryggrad.

”Återge den fullständiga titeln på vår store ledare!”

Jag drar ut på svaret och försöker vinna tid för att samla mina tankar innan jag öppnar munnen. Om jag svarar fel kan det få konsekvenser för min familj.

”Skynda på! Vi har inte hela dagen på oss.”

”Vår store kamrat Kim Jong Il”, vågar jag mig på, ”generalsekreterare för Koreas arbetarparti, ordförande för Nordkoreas nationella försvarskommission och högste befälhavare för Koreas folkarmé ...” Jag mumlar de sista orden, ifall de inte är exakt rätt.

”Mycket bra!” svarar läraren.

Jag drar en lättnadens suck. Min familj kommer att klara sig i dag. Men sedan ...

”Sjung nu nationalsången!” ropar läraren.

Åh, nej. Hur börjar den nu igen? Jag kommer inte ihåg. Jag får panik. ”Eh ...”

”Park Yeonmi! Sjung nationalsången!”

Varför stirrar alla på mig? Varför hjälper ingen mig? Jag önskar att min syster Eunmi vore här. Jag vill ha min *umma*. Jag känner en klump i halsen och en tår rinner nerför kinden. Jag torkar bort den med baksidan av handen så fort som möjligt.

”Vad är det här? Är du dummare än jag trodde, flicka? Sjung nationalsången – *nu!*”

Jag har inget val. Jag blundar och öppnar munnen och ber att den rätta melodin ska komma ut. Mirakulöst nog fungerar det! Orden tränger fram – jag sjunger! Visst gör jag? Eller ... vad är det

för ljud? Det är burkigt, som en dålig inspelning som spelas upp i en högtalare, och med en öronbedövande volym. Kommer det utifrån? Nej, det gör det inte. Det kommer från mig. Åh nej ...

"O'er the ramparts we watched, were so gallantly streaming?"

Jag sjunger, men rösten är inte min. Det är inspelningen från min amerikanska naturaliseringskurs, raden i nationalsången som är så problematisk för mig.

O'er? Ramparts? Och varför är där ett frågetecken?

Ännu viktigare, *kan någon annan höra det här?* Hur i hela friden kan det komma ifrån mig?

"Vad är det för nonsens?" skriker läraren.

Hela jag fryser till is. Alla kan höra det. Jag grips av skräck.

"Sluta, och sjung folkhymnen om vårt älskade fosterland!"

"And the rockets' red glare", fortsätter jag, utan att kunna hindra orden från att forsa ur mig, *"the bombs bursting in air."*

"VAKTER!" skriker läraren. "VAKTER!"

Jag tystnar, stänger munnen och öppnar ögonen. Rummet är nu kolsvart, men jag känner fortfarande lukten av brinnande ved. Läraren och mina klasskamrater är borta, men jag hör viskningar och fötter som hasar mot betonggolvet. Det måste vara någon där. Jag tittar mot den enda ljuskällan, glöden i härden. Den försvinner och dyker upp igen som blinkande lampor. Någon går fram och tillbaka framför eldstaden.

Jag hör ett högt, artilleriliknande visslande ljud. Jag tittar ut genom fönstret, men det är bara en lysraket. Den lyser upp natt-himlen och kastar ett intensivt vitt ljus över klassrummet. Jag vänder mig om för att se på glöden i eldstaden igen.

Två soldater kommer emot mig med bajonetter i anfallsläge och skymmer mannen bakom sig. Han är klädd i svart kostym, går fram och tillbaka framför den öppna spisen och kastar en tänd cigarr på golvet.

Jag vaknar skrikande.

Jag sätter mig upp i sängen, handflatorna pressade mot det fuktiga lakanet och ryggen rak som en bräda. Jag är i min lägenhet i Morningside Heights i New York. Jag förstår nu att jag är i trygghet, att det bara var en dröm. Men det tar flera minuter för mina muskler att slappna av och för mitt inre att lugna sig. Klockan är nästan fyra. Det hörs knappt något ljud från gatan nedanför. Jag är fortfarande svettig, men skruvar ändå upp värmen lite och tänder en lampa.

MIN STÖRSTA ÖNSKAN gick i uppfyllelse 2015 när jag utvandrade till USA. Aldrig i mina vildaste drömmar hade jag kunnat föreställa mig ett sådant slut på min flykt från Nordkorea. Jag hade tidigare rest till USA 2013 tack vare ett frivilligt missionsprogram baserat i Tyler, Texas, sydost om Dallas. Då hade jag inga pengar och talade inte mycket engelska, men jag hade upptäckt att Amerika var ett stort och fantastiskt vackert land och att amerikanerna var långt ifrån vad jag hade fått lära mig under min uppväxt.

I nordkoreanska skolor är det brukligt att använda antiamerikansk propaganda även i matematikundervisningen. ”Det fanns fem amerikanska stridsvagnar och den nordkoreanska armén förstörde fyra av dem. Hur många finns kvar?” Den typen av saker. Och naturligtvis kunde vi aldrig bara använda ordet *amerikan* utan sedvanliga förolämpningar, eftersom det skulle ha uppfattats som alltför respektfullt. Det var alltid ”amerikanska jävlar”, ”jänkarjävlar” eller ”stornästa jänkare”.

Vi fick också lära oss att amerikanska jävlar inte var mänskliga, till skillnad från det heroiska folket i Nordkorea. Jag menar inte att amerikaner bara *avhumaniseras* i nordkoreanska skolor – jag menar att vi fick lära oss att amerikaner bokstavligen är kallblodiga reptiler med horn och spetsiga svansar. Myten lever så envist

kvar i fattiga, utbildade nordkoreaners sinnen att min mor blev helt förbluffad när hon träffade den förtjusande amerikanska medförfattaren till min förra bok, Maryanne Vollers. "Yeonmiya", sa min mor till mig efter att Maryanne hade skakat hand med henne och gett henne en kram: "Den här amerikanska damen känns varm." "Ja, Umma!" svarade jag. "Hon är en människa som vi." Hon blev rätt överraskad.

Skolorna i Nordkorea använde också bilder för att komplettera statens officiella skildring av USA. Våra läroböcker och även vissa väggar i klassrummen var täckta av groteska avbildningar av blonda, grönögda amerikanska soldater med enorma näsor som mördade civila koreaner, eller som blev dödade av modiga nordkoreanska studenter utrustade med högafflar och bajonetter. Många morgnar ställde vi upp oss i den isande kylan under rasterna och turades om att genomborra dockor av amerikanska soldater med pinnar som hade täljts till spjut, för att vara redo när fienden oundvikligen kom tillbaka.

Budskapet var tydligt: Hotet från Amerika är verkligt, det är överhängande och ni befinner er alla i omedelbar fara.

Jag minns att jag på nätterna var livrädd för att jänkarna skulle bomba och invadera Hyesan, döda mina föräldrar och tortera mig och Eunmi för nöjes skull.

Den propaganda som lärs ut i nordkoreanska skolor är naturligtvis inte begränsad till lögner om Amerika. Vi fick också lära oss att Kim-familjen har övernaturliga krafter och att deras själva existens är en gåva från Gudarna till det nordkoreanska folket. Kim Il Sung (1912–1994), Nordkoreas grundare, vördades inte bara som en *gudalik* person, utan som en verklig gud. Han var så framgångsrik i utvecklandet av sin egen personkult att ingen ifrågasatte hans påstådda odödlighet ens när han dog i en hjärtattack.

Födelsedagen för hans son, Kim Jong Il (1941–2011), är känd som *Kwang Myong Song-jol*, ”Den lysande stjärnans dag”. Enligt legenden syntes en klar stjärna på himlen ovanför berget Paektu – Nordkoreas högsta punkt – samma natt han föddes, och gerillakrigare ristade in meddelanden på träd som förkunnade: ”Oh, Korea! Paektus stjärna är född!” och ”Tre hjältar lyser i Korea med andan från berget Paektu: Kim Il Sung, Kim Jong-suk [hans första fru] och *Kwang Myong Song*.” Fler än en observatör har noterat likheten mellan morgonstjärnan, symbolen för Jesus Kristus i Uppenbarelseboken, och den lysande stjärnan som associeras med Kim Jong Il, son till Nordkoreas grundare och gud.

Liksom alla totalitära efterföljare till Josef Stalin vet Kim-regimen att det är viktigt att kontrollera människors kroppar, men ännu viktigare att kontrollera deras tankar. 1934 kallade den tyske författaren Heinrich Mann den nazistiska staten för ”sinnets diktatur” eftersom den hade ”fullständig kontroll över nationens hela intellektuella och andliga liv”. Jang Jin-sung, en nordkoreansk poet och propagandamedarbetare som till slut hoppade av till Sydkorea, kallade massförslavandet av en befolknings mentala liv för ”känslomässig diktatur”.

I likhet med delar av Muammar Gaddafis Libyen och det revolutionära Iran kontrollerar Kim-regimen informationsflödet i Nordkorea på samma sätt som knarkkungar kontrollerar flödet av narkotika: genom att systematiskt eliminera konkurrensen, centralisera produktionen och fastställa leveranserna.

MIN FAR, PARK Jin Sik, var en entreprenör från Hyesan som ägnade sig åt att göra det lilla han kunde för att förbättra livet för sin familj. Han var missnöjd med den usla inkomst han fick av att jobba på en nedlagd fabrik, och bestämde sig för att börja arbeta åt sig själv på den svarta marknaden i stället. Först sålde han ci-

garett i de omgivande städerna och så småningom smugglade han koppar och andra metaller till grannlandet Kina. Sådan verksamhet var riskabel, men vinsterna var värda det. Min far var säljare av naturen och visste hur han skulle undvika myndigheterna och göra bra affärer med sina kunder. När jag var sju år gammal levde vi ett lyckligt och relativt välmående liv.

Men när jag var nio år kom myndigheterna på min far och dömde honom till straffarbete i ett läger nära Pyongyang, knappt nittio mil sydväst om Hyesan. Umma, min mor, Keum Sook Byeon, dömdes också till fängelse som hans medbrottsling. Hon förhördes regelbundet och utsattes för sexuella övergrepp. Till slut dömdes hon till flera månaders straffarbete för att ha ändrat sin vistelseort från Hyesan till Kowon utan myndigheternas tillstånd. Under nästan två år var hon försvunnen i upp till fyrtio dagar åt gången.

Under tiden var jag ensam kvar i Hyesan och min mors hemstad Kowon med min syster Eunmi, som var tretton år. Det var den svåraste perioden så långt i mitt liv.

Eunmi och jag hade ont om mat och pengar och tvingades till tuffa lektioner i verklig *Juche* – att fånga gräshoppor och trollsländor och steka dem till middag. När det var ont om dessa ”proteindelikatesser” samlade vi växter från de omgivande kullarna, om inte annat så för att ha något att tugga på. Jag minns att jag grät så mycket vissa nätter att mina ögon blev helt torra, alltmedan jag fortsatte att skaka och vagga fram och tillbaka. Jag oroade mig för att jag aldrig skulle få se mina föräldrar igen – att vi fyra aldrig skulle bli en familj igen. Till slut blev jag avtrubbad och kände en nästan total likgiltighet inför livet. Jag hade inte ens fyllt tio år.

När du hör berättelser om den apati och grymhet som vanliga människor kan uppvisa i socialistiska system ska du inte döma

dem. En människa som separeras från sin familj och hotas av svält har berövats sin förmåga att anknyta till omvärlden.

Min mor släpptes så småningom ur fängelset i förtid (hon hade lyckats muta en vakt) och 2006, efter tre år i lägret, släpptes även min far (han hade också mutat sina fångvaktare att låta honom resa till Hyesan, med löftet om att skicka pengar till dem när han återvände). Äntligen var vi återförenade. Men den första lyckan över att se min far igen dämpades av insikten att han inte längre var samma person. Hans livsglädje var borta, linjerna runt hans mun sluttade nedåt, hans ögon saknade den gnista som alltid hade lyst upp hans ansikte när han berättade historier om sina äventyr runt om i Nordkorea, och även om hur han hade hört att andra länder var på väg framåt. (Jag visste inte vad det betydde, eftersom jag aldrig hade sett en karta förut). Min far var sjuk och nedbruten. Vi fyra var tillsammans i Hyesan, men vi var en annan slags familj. Hoppet om att vi en dag skulle bli hela igen hade gått förlorat för alltid.

Det kan vara svårt för utomstående att förstå, men livet för en före detta straffånge är mycket värre än för en genomsnittlig nordkorean. Det finns inga återanpassningsprogram, inga handläggare, inga socialarbetare, inget anställningsstöd eller möjligheter till återanpassning, som i USA eller Europa. Den nordkoreanske före detta fången är kastlös, och hans familj är skyldig genom kopplingen till honom. De degraderas till den lägsta kasten och alla drar sig undan dem. Deras blod är befläckt och alla möjligheter är stängda: inget kollektivjordbruk, ingen fabrik, ingen militär gren eller civilt organ kommer att låta dem komma tillbaka för att arbeta.

Möjligheten till försoning står i centrum för alla stora religioner och samhällen. I Nordkorea, liksom i alla kommunistiska diktaturer, är försoning otänkbart.